

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת בשלח - שירה
שנת תשפ"ד

גליון
מ"ג

שיעורי חינוך

יום ראשון פרשת מטות מסעי התשפ"ג - קריית ברסלב - ליבערטי יע"א

• אתה ממילא הולך להתנגע!

תשפ"ד, "לפני שאַתָּה לוקח אוכל, תחשב אם אַתָּה צריך כל כך הרבה, אם אַתָּה באמת הולך לאכל את כל מה שבצלחת".

בישיבה, כשזה מגיע לנושא האכילה, בזה אני הרבה יותר תקיף מאשר בלמוד ובתפילה, כי זה דרוך ארץ וזה קשור למדות; צריכים לאכל בנקיות.

המלנה בהסעה יכול להועיל הרבה יותר!

זה לא נכון מה שחושבים המלמד או המורה המלנים בהסעה: "שֶׁהֵם לא מועילים בכלל"; זה בדיוק ההפך, המלמד והמורה המלנים בהסעה יכולים לפעול הרבה יותר מהמלמד והמורה שמוסרים שעורים, כי בשעה שאַתָּה יושב בהסעה ונוסעים, אַתָּה יכול ללמד את הילדים איך יושבים, ושלא יריבו, ואתם אומר לילדים: "הקדוש ברוך הוא נמצא גם בהסעה!"

ובנוסף, אם אַתָּה משוחח ומחנך אל הילדים, אַתָּה מראה להם: "הנה עץ", "הנה בית", "כאן רואים רכב מעגני", ואתה צוחק אתם מהבדיחות שלהם, ואתה נהיה קרוב ללבם, אחר כך אַתָּה יכול בקלות רבה להחדיר בהם את הקדוש ברוך הוא ומדות טובות.

אתה ממילא הולך להתנגע השנה!

אני אספר כאן עוד ספור: אשה הגיעה אל הגאון הסטיפלר הקדוש זכר צדיק לברכה, והתלוננה שאין לה כוח לילדים, אמר לה הסטיפלר: בראש השנה כותבים למעלה בשמים לכל אדם בדיוק כמה הוא יצטרך להתנגע השנה, ואף אחד לא יכול

יקרה שום דבר אם הבנות לא יודעות את הנ"ל!

המטרה היא, שבשעת הלמוד ובשעה שעסוקים בכל הדברים, מחדירים באמצע את הקדוש ברוך הוא, אומרים להם שיהדות זה טוב, מחדירים בהם את היפי של להתלבש בצניעות ולהוריד את השער אחרי החתנה, ועל ידי שהיום לבוש בהרבה דברים אפשר בין השורות להחדיר את השם יתברך בילדות.

אנושיות ודרך ארץ זו תורה!

המלמד או המורה שמבילים עם הילדים בשעת ארוחת הצהרים, יכולים באותו זמן להחדיר בהם דברים שאף אחד עוד לא למד אותם, בשעה זו אפשר ללמד אותם להתנהג באנושיות!

'אנושיות' - זו תורה, 'דרך ארץ' זו תורה. מלמדים את הילדים איך להתנהג בשעת האכל; איך יושבים בשעת האכל, שמניחים את הרגלים, ואי אפשר לאכל עם הידים והרגלים שיתעופפו חתיכות אכל מהפה, ואלו דברים מאוד נחוצים כי ילד שאינו אוכל בדרך ארץ לא יוכל בעתיד להתחמך.

אברהם אומר לי: "אני לא יכול לחיות עם אשתי, כי אני בא מבית שאוכלים עם סכום, וכשאוכלים סוגרים את הפה, וכשאשתי אוכלת מתרחשת סופה... הולך בלגון, אכל עף מהפה וכו'", ולכן צריכים ללמד בשעת האכילה לאכל בדרך ארץ.

אומרים לילד: "תסגר את הפה כשאַתָּה אוכל", "תאכל בעדינות", "אל

בעזרת השם יתברך אנו מסיימים את השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים, ביום ראשון פרשת מטות מסעי, שנת התשפ"ג, בקריית ברסלב ליבערטי יע"א.

אפשר להשחיל בין השורות את הקדוש ברוך הוא

לא מניתי כאן מורות שיתמקדו בעקר 'ללמד' עם הבנות. אין לנו בית ספר ממלכתי, מניתי מורות שיבנו את הבנות, שיחדירו בהן אמונה, יראת שמים, ואהבה להקדוש ברוך הוא! ובאמת במטרה זו מסדרים את היום עם למודים, פי הרי אי אפשר להתישב על יד אדם ולהגיד לו כל היום מתשע בבקר עד ארבע אחרי הצהרים את המלים: "השם אהב אותך", "השם אהב אותך" זה מכרח להיות עם כלי, בתוך סדר יום.

כמו אדם צמא, שכבר לא שטה הרבה זמן, אם הוא יקפץ לתוך ים - הוא יטבע, הוא צריך לקחת כלי, למלא אותו במים, לברך ולשתות, - אותו דבר עם ילדים, אי אפשר להגיד לילד כל היום: "הקדוש ברוך הוא נמצא פה", "הקדוש ברוך הוא נמצא פה", מקרחים למלא את היום.

אוכלים, מברכים, צובעים, משחקים, אוספים, לומדים תפירה, אופים, מבשלים, לומדים את הלמודים, מספרים ספורים מהנ"ל, מלמדים כתיבה וחסבון, וכן הלאה - אבל זה לא אומר שאם הילדות לא יודעות את הלמודים יקרה משהו; לא

• אתה ממילא הולך להתנגע!

לדבר עם הבנות על כבוד אם

צריכים ללמד את הבנות מהם הורים, אומרים להן: **"צריכים לדבר יפה אל אמא", "צריכים ללכת אל אמא", "צריכים להתקשר אל אמא", צריכים ללכת לטיל עם אמא**, אין דבר יותר גדול מזה!

תגידו לילדות: **"את יכולה להגיד תהלים, את יכולה ללכת לשמע שיעור, את יכולה לבוא לעזרת נשים לשמע את הספורי מעשיות, לבוא לסעודה שלישית - אבל לא על חשבון אמא שלך; עדיף שתוציאי את אמא שלך לטיל, ותשוחחי עם אמא שלך"**.

מה את הולכת לבאטע?! מה את הולכת לספורי מעשיות?! מה את הולכת לסעודה שלישית?! מה את הולכת למלזה מלכה?! יש לך אמא! - שבי קצת עם אמא שלך, זה יכול להראות מחמם, זה יכול להראות קדוש שיוצאים מהבית לספורי מעשיות, אבל אין דבר יותר גדול מללכת אל אמא, לשבת עם אמא, לשוחח עם אמא, אם את רוצה לברח מהבית - את יכולה לברח... אבל שום דבר אינו קודם לאמא! - את זה צריכים להחזיר בבנות.

מורה שצוחקת מאמא

אני זוכר בהתחלה כשפתחנו את הבית חנוכה, עוד לא היו לנו מורות 'בית פיגא', - מורות 'בית פיגא' פרושו: מורות שלוקחות את הדרך שלהן מרבנו, כמו שמוהר"א ש למד אותנו, [מורה שלא למדה בצעירותה בבית פיגא, זה לא נקרא שהיא לא מ"מורות בית פיגא"], הבת שלי היתה אז ילדה קטנה, והמורה ספרה את מה היא היתה עושה לאמא שלה, איך שהיא רבה עם אמא שלה, אמרתי למנהלת: אנחנו לא יכולים להחזיק אצלנו כזו מורה, שהבת שלי תחזר הביתה ותספר שהמורה שלה צוחקת מאמא שלה, מכרחים ללמד שאמא צריכים לאהב ולקיר.

זו זכות גדולה מאוד שיכולים להיות מלמד ומורה. יעזר הקדוש ברוך הוא שתצליחו וישנצליח, אמן.

להתעצבן מהם? -אני נזכר שגם אני הייתי פעם בחור, גם אני הייתי פעם בן ארבע עשרה, וגם אני הייתי עושה את כל הדברים האלו שבחורים עושים.

אבל ברוך השם שאני נהנה מהעבודה שלי, אני נהנה לשבת עם הבחורים, אני יושב עם הבחורים כל היום, בקיץ אני יושב אתם משמונה בבקר עד ארבע אחרי הצהריים, אחר כך אני הולך קצת הביתה ובלילה אני מוסר עוד שיעור, אני ממש מתענג עם העבודה שלי. אני אומר להם עוד פעם את הדרך שבה יתנהגו כדי שיהיו להם חיים, אני אומר להם עוד פעם שהקדוש ברוך הוא נמצא כאן, אני אומר להם עוד פעם שייבקשו מהקדוש ברוך הוא, ואני נותן להם עוד פעם מלים טובות.

לבנות את הילדות

כל מחנכת, כל מי שעוסקת עם בנות, ואפלו אלו שעובדות במשרד ובמטבח, צריכות לדעת שהעבודה שלהן היא: **"לבנות את הילדות"**, ולהחזיר בהן ש"הקדוש ברוך הוא אוהב אותה!"

כל מחנכת מחזירה את זה עם הדרך שלה. המורה עושה את זה כשהיא מלמדת נ"ה, פרקי אבות, משלי, ספר המדות, באורי תפלה, ובשעת התפלה; בלב המורות צריכות לדעת שהתלמידות אינן צריכות לדעת כלום, העקר הוא האמונה, המדות הטובות שמהחזירים בהן.

ללמד תפירה ובשול

שני דברים בן חשוב מאד ללמד אותן; תפירה - כדי שיוכלו לתפר כפתור לבצל, ובשול - כדי שיוכלו להכין מרק טוב לבצל ולילדים, וכל שאר הלמודים שלומדים בבית החנוכה, מלמדים דבר כזה וכזה, זה לא משנה דבר אם כל הילדות משתתפות, אם כל הילדות קולטות, אבל מה שחשוב שיקלטו הוא רק שכל ילדה תדע שהקדוש ברוך הוא אוהב אותה, ושיהדות היא דבר טוב, ושהיא יכולה לדבר עם הקדוש ברוך הוא, ושהיא יכולה לבקש מהקדוש ברוך הוא כל דבר, ושהקדוש ברוך הוא מקשיב לה.

להתחמק מזה, ולכן אפלו האשה שאין לה ילדים, או האשה שיש לה רק ילד אחד, גם מתנגעת כל השנה, אם לא עם ילדים - היא מתנגעת עם דברים אחרים, היא גם לא יושבת כל היום על כרסא על יד אקוריום עם דגים, היא גם לא יושבת כל היום ליד עציץ ושותלת דשא ופרחים כל השנה... היא גם מתנגעת, היא מתנגעת במח, המוח שלה לא נותן לה מנוחה.

לא נהיים רגועים אם אין ילדים; אפטר לשבת בארמון ריק, עם כסף מכאן עד לשמים, ובלי מנוחה, כי האדם לא שמה, האדם לא רגוע; ומצד שני יכולה להיות אשה שיש לה בית עם ילדים, היא לא מסתדרת, ואנשים שואלים אותה: **"על אחריות מי את מביאה ילדים, את הרי לא מצליחה להשתלט על הבית?..."** - וכי איפה פתוב בשלחן ערוך הבהל בין אחת שפארגנת לבין אחת שלא מארגנת?! - ויש לה חיים נעימים!

וזה מה שהסטיפלר ענה לה: **"אם את לא רוצה להביא ילדים - את לא חייבת אבל תדעי שאת במלא הולכת להתנגע השנה!"**

"מה? אתה רוצה לאים עלי?" - לא; לא מאימים, רק אומרים לך את האמת מה זה ה'חיים', החיים הם סבל, אבל אפטר לעשות אותם נעימים, אם היגיעה היא אצל הילדים; עם ילדים היגיעה היא מתוקה, עם חן ונעימות.

וזהו גם חזוק למורות שאומרות: **"אין לי כוח לתלמידות, הבנות לא נותנות לי רגע מנוחה"**, שידעו שזה באמת קשה, אבל אתם מכפרות עם הסבל והיגיעה עם הילדים, שזה נעים, והקדוש ברוך יעזר שלא תצטרכו להתנגע עם דברים אחרים.

גם אני הייתי פעם בחור

העבודה שלי היא גם כן עבודה לא קלה, אני מתנגע עם הבחורים בשיבה, כי בכל זאת אני לא באותו גיל שלהם, הם בני ארבע עשרה ואני בן ארבעים ושתים, אם אדם בן ארבעים ישב עם בחורים בני ארבע עשרה הוא יכול להתעצבן היטב, מאפן הדבור שלהם, ממהלך החשיבה שלהם ומהקופצנות שלהם. איך אני מתאפק שלא

• המלמד ואחיו...

מסתובב, הוא עדין מחפש מה לעשות, ואני הייתי מלמד!

השם יתברך יעזר שלאח ולגיס של כל אחד תהיה פרנסה בעבודה שלו, אבל אני מלמד! אני עובד בבית המקדש! ברוך השם אני יושב עם ילדים! אני צריך לשנן לעצמי כל הזמן שהקדוש ברוך הוא כאן, הקדוש ברוך הוא רואה בשעה שאני נוטל ידים לילדים, אם אני נותן לחיצה הגונה או משיכה הגונה ביד של ילד, או שאני אומר לו עוד פעם: "תחזיק יפה את הידים שלך".

בנדאי שאני עובד קשה, אתם חושבים שבלילה אני לא מתמוטט?! אתם חושבים שבלילה כשאני חוזר הביתה אני יכול להתישב לנוח על הספה?! ברוך השם שהוא נתן לי קצת שכל שאדע כשאני חוזר הביתה לעזר עם הילדים, הילדים צריכים ללכת לישון, אני לא יכול להעלם, ונדאי שאני מתמוטט, אבל ברוך השם שאני עובד עם הילדים!

אפשר להמתיק את העבודה הקשה

ראש הישיבה שליט"א פנה לנהג ההסעה: מה אתה חושב? שאם תקח משרה אחרת יהיה לך יותר קל? אי אפשר לברוח מהקדוש ברוך הוא, אוי, כמה אנשים מתנגעים!

אשה הגיעה אל הגאון הסטיפלר זכר צדיק לברכה, היא התלוננה שאין לה כוח לילדים, אמר לה הגאון הסטיפלר: "אם אתם רוצים אני יכול לתת לכם התר, אבל אתם תמשיכו להתנגע, אל תחשבו שהאשה שיש לה רק ילד אחד - יושבת על הספה ברגע, אוי כמה מתנגעים, אלא אתם יכולים לגרם שהגיעה תהיה מתוקה, שבאמצע הגיעה תקבלו חיוך מילד".

לאן אפשר לברוח מהקדוש ברוך הוא? אם תקח סמים?! - אין לאן לברוח, אפשר לעשות דברים טובים עם היום, ולהמתיק את העבודה הקשה.

המשך בעזרת השם יתברך בשבוע הבא

מזה משהו, הוא משקיע את יגיעתו בתלמידים ובילדים.

המלמד ואחיו וגיסו

יש לי ספור יפה לספר לכם. לפני שנים נגש אלי המנהל ואמר לי: "אני עושה התבודדות, אני עושה לעצמי חשבון הנפש, ואני יודע מה אני פועל כאן בתלמוד תורה, אני לא פועל כלום, אני חושב למה אני לא יכול להיות כמו אח שלי שעובד, והוא מסדר, יש לו פרנסה והוא בא לבית הכנסת!" חייכתי אליו ואמרתי לו: אתמול פגשתי את אח שלך בבית הכנסת והוא אומר לי ממש את אותם מלים שאמרתי, הוא אומר לי: "אני כל כך שבור, אני עובד בפרה, אני חושב לעצמי בשביל מה לעבד בבניית בתים, אולי אלה לתלמוד תורה להיות מלמד ולדבר כל היום אל הילדים מהשם יתברך כמו אח שלי?" - אתה שומע מה שקורה פה?! כל אחד עובד קשה אבל העמל שלך הוא לפחות לדברים טובים!

עוד ספור היה לי עם אחד מהמלמדים החשובים של מוסדותינו, הוא אומר לי: "אני עושה לעצמי חשבון הנפש, אני רואה שגייסי עובד אצל... - הוא בא לתפלה, אחר כך הוא הולך למשרד, הוא מסדר, אני לא יודע מה אני מועיל כאן בתלמוד תורה!"

כמה ימים אחר כך נגש אלי הגיס שלו עם אותה שאלה: "ראש הישיבה להמשיך לעבד במשרד? ראש הישיבה אומר שלעבד אצל... - זה נקרא לעבד למוסדות כי כל העסק שלו זה המוסדות, אבל למה אני לא יכול להיות כמו גייסי שהוא מלמד, ראש הישיבה מחייב תמיד למלמדים, והמלמדים הם תמיד הראשונים, מה יש לי כאן מלשבת במשרד?..."

אתם שומעים מה קורה כאן?! להביא עוד דגמאות ממה שכל מלמד חושב על אחיו וגיסו?!... ונדאי שזה קשה, אבל זהו דבר שנשאר לנצח!

ברוך השם שאני עובד עם ילדים

ברוך השם שנמלאו עכשו עשרים שנה שאני מלמד, התחלתי בקיץ תשס"ד ועכשו שנת תשפ"ג, אני מסתפל על החברים שלי, פלוני עדין

אנו שמחים להביא בפניכם בעזרת השם שיעור נוסף שנמסר למחנכים בקריית ברסלב ליבערטי יע"א, על ידי ראש הישיבה שליט"א ביום שני פרשת מטות מסעי ה'תשפ"ג.

אשריכם מלמדים; אשרי חלקיכם שאתם יושבים עם ילדי ישראל, אתם לומדים תורה עם ילדי ישראל.

פזל מכל המלמדים ביחד

מי יכול להזכר בימי הילדות שלו, איזה זמן גרם לו להיות יהודי? - אף אחד לא! זה אינו דבר שקשור לזמן אחד, זה קורה במשך כל השנים, מכל המלמדים ביחד, מהמלמד בפעוטון, המלמד בכפת גן, המלמד של כיתה א', ואחר כך כיתה ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' - גם על ידי המלמד המלוג בהסעה, הטבח והשרת, הם אמרו עוד פעם ואמרו עוד פעם, פעם קצת יותר בתקיפות, פעם עם אהבה ופעם עם מתנות, וברוך השם אנחנו יהודים, אנחנו רוצים להיות יהודים, אנו באים לבית הכנסת, אנו מתפללים, ויש לנו זקן ופאות.

הדבר הראשון והכי חשוב - קשי שנשאר

הדבר החשוב הראשון שהמלמד צריך לדעת הוא; אני באמת עובד קשה אבל אני עובד בשביל השם יתברך! נדאי הוא העמל והגיעה.

אתם חושבים שאתם עובדים קשה; אין לכם משג מה נקרא עבודה קשה ומפרכת, אין לכם משג מה הולך ברחוב, אנשים עובדים עבודה קשה ומפרכת, ועוברות שנה שנתים, עשר שנים, עשרים שנה, ואין להם כלום מכל העבודה שלהם, דבר אחד שיש להם שהביאו הביתה קצת פרנסה לאשה וילדים, אבל בכך בחר השם, לשבת עם ילדי ישראל, לחנך אותם ולהדריך אותם.

זה נכון ש: "אוי כמה קשה להיות מלמד..." אבל צריכים לדעת שאפשר גם להגיד: "אוי כמה קשה להיות נשוי, להתנגע עם ילדים..." וגם: "אוי כמה קשים כל החיים!" - החיים הם דבר קשה לכלם, אלא אשרי האדם שלוקח את הקשי והוא עושה שישאר

פטרו אותי מהמלמדות על לא דבר, מה אני עושה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

הייתי מלמד במשך שנים ארבות ומאד הצלחתי עם הילדים ברוך השם, ובתלמוד תורה היו מאד מרוצים ממני.

בשנים האחרונות התחלתי לשמוע את השיעורים של ראש הישיבה ובזכות זה הכנסתי בילדים הרבה יראת שמים.

השנה ההנהלה החליטה שאני כבר מבגר מידי ואני כבר לא מתאים יותר להיות מלמד, אפילו שאף אחד לא התלונן נגדי.

בעת אין לי ממה להתפרנס, הם לא מוכנים לשלם לי דמי פטורין, ואני לא יכול להתחיל עכשיו עבודה חדשה, אני מרגיש כמו לימון סחוט שאינו נצרך יותר לאף אחד.

אולי ראש הישיבה יכול לתת לי עצה איך ממשיכים פה את החיים?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"א

לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

מאד כואב לשמוע שפכה מתנהגים למלמד שבמשך שנים רבות למד תורה עם ילדי ישראל.

למה אתה מרגיש כלימון סחוט? תשמח ששנותיך לא עברו בכלום; עכשיו שפטרו אותך אתה יכול לראות מה זה העולם. עכשיו אתה רואה את המהלך של העולם, מה שעובר עליך - עובר על כל אחד, עובדים שנים רבות עד שפך לא יכולים לעבוד, ואז לוקחים עובדים צעירים ומשלחים את הדור הקודם, אזי מסתכלים לאחור, חושבים: 'אוי ואבוי, אבוי לי, את כל החיים הקדשתי למה? למי?' החיים באים וסוטרים לאדם בפנים. אבל אתה הרי למדת תורה עם ילדי ישראל כל החיים שלך, בניית את כלל ישראל, כל הדברים הטובים שנטעם בתוכם - זה נשאר לתמיד.

אני נזכר בספור שיהיה לך לחיזוק. פעם אחת הייתי מאד שבור ומוהרא"ש קרא לי, הוא שאל אותי: "תאר לעצמך שאתה עובד בחנות של בדים, תאר לך שאתה מסיים את שבועים שנותיך ואתה מגיע למעלה לעולם העליון, ישאלו אותך 'מה עשית שבועים שנה?' ואתה תענה 'גזרתי בדים, תפרתי חליפות, יסתכלו עליך למעלה בשמים וישאלו אותך 'מה? שבועים

שנה גזרת בדים? שבועים שנה תפרת חליפות? לא יותר מזה? אתה שפוי בדעתך? עכשיו, סיים מוהרא"ש, אתה תגיע למעלה וישאלו אותך 'מה עשית שבועים שנה?' ואתה תגיד 'חזקתי בחורים, למדתי עם בחורים, - כמה גדול יהיה השכר, כמה גדולה תהיה השמחה למעלה בשמים'."

אותו דבר אצלך, למה אתה מרגיש לימון סחוט? הרי למדת תורה עם ילדי ישראל, בניית בתים בישראל, הכנסת בהם את השם יתברך! זה נשאר, את זה תקח איתך, זה ילוי אותך.

אם פטרו אותך מהמלמדות והם לא רוצים לשלם לך - תקרא להם לדין תורה, מה זה צריך להיות שהם לא רוצים לשלם לך דמי פטורין על כל השנים שעבדת אצלם; אבל להרגיש שבור? - זה עול מצדך.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת וישלח תשפ"א)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com